

Aan de huisartsen die in contact komen
met illegale onverzekerde patiënten

'Domus Medica'
Mercatorlaan 1200
Postbus 20056
3502 LB Utrecht
T 030 - 282 37 23
F 030 - 289 04 00
E lhv@lhv.nl
I www.lhv.nl

Datum 15 december 2009
Ons kenmerk CP/mh/
Betreft Illegale onverzekerde patiënten

Geachte collegae,

De LHV wil u graag informeren over de huidige financiële regeling voor huisartsenzorg voor illegale onverzekerden patiënten uit niet-Europese landen.

Kort gesteld geldt hiervoor het volgende:

- 1. u bepaalt of de zorg voor de illegale onverzekerde patiënt medisch noodzakelijk is. De patiënt heeft hier recht op, ook als hij/zij de rekening niet kan betalen;**
- 2. u krijgt maximaal 80% van de oninbare vordering gecompenseerd door het College voor Zorgverzekeringen (CVZ) via www.cvz.nl;**
- 3. u kunt de patiënt doorverwijzen naar door het CVZ gecontracteerde apotheken, ziekenhuizen, verloskundigen en andere zorginstellingen.**

Hieronder volgt een toelichting op de bovengenoemde uitgangspunten.

1. Illegale onverzekerde patiënten hebben recht op medisch noodzakelijke zorg

Voor het bieden van zorg kijkt een huisarts niet of een patiënt wel of niet verzekerd is. Ieder mens in Nederland (zonder aanzien des persoon) heeft recht op medisch noodzakelijke zorg. Zoals de Commissie 'Medische zorg aan (dreigend) uitgeprocedeerde asielzoekers en illegale vreemdelingen' (van KNMG, LHV, Pharos, NVvP, Orde van Medisch Specialisten) adviseert, bieden artsen "passende en verantwoorde zorg door dezelfde richtlijnen, protocollen en gedragsregels van de medische en wetenschappelijke beroepsorganisaties te gebruiken als bij reguliere zorg". Ook de Wet BIG, WGBO en de Kwaliteitswet Zorginstellingen maken onderscheid naar verblijfstatus of financiële situatie onmogelijk.

2. Financiële compensatie door het College voor Zorgverzekeringen(CVZ)

De kosten voor zorg aan deze patiëntengroep worden door het CVZ gecompenseerd, op voorwaarde dat:

- 1) de verleende zorg medisch noodzakelijk is
- 2) de huisarts geprobeerd heeft om de kosten te verhalen op de patiënt.

Het CVZ compenseert maximaal 80% van de oninbare kosten van huisartsenzorg. Daartoe dient u een declaratieformulier in te dienen bij de regionale GGD. Van de website van het CVZ (www.cvz.nl):

financiering zorg aan illegalen) kunt u dit formulier downloaden. Op het formulier is aangegeven naar wie u dit formulier kunt opsturen.

Ook de kosten voor gebruik van een laboratorium, een extern diagnostisch laboratorium of echoscopisch onderzoek kunnen worden gecompenseerd. De oninbare kosten van verloskundige- en kraamzorg worden voor 100% vergoed.

Zorgkosten die niet door CVZ worden gecompenseerd zijn:

- de kosten van de eerste 9 behandelingen voor fysiotherapie;
- de kosten van tandheelkundige zorg aan volwassenen. (De oninbare kosten van tandheelkundige zorg voor jongeren tot 22 jaar worden tot 80% wel gecompenseerd.)

3. Doorverwijzen naar apotheken, ziekenhuizen en 3^e lijns zorginstellingen

Als er voor een illegale, onverzekerde patiënt een apotheek, ziekenhuis, GGZ-instelling, verpleeghuis en ambulance of anderzijds nodig is, dient u door te verwijzen naar zorgaanbieders die het CVZ voor dit doel heeft gecontracteerd. Alleen die zorgverleners en instellingen krijgen een compensatie van het CVZ. In elke regio zijn minimaal 1 apotheek en 1 ziekenhuis gecontracteerd. Op de website van het CVZ kunt u ook zien welke ziekenhuizen en apotheken bij u in de buurt gecontracteerd zijn. De LHV stuurt deze lijst niet mee, omdat deze regelmatig wordt gewijzigd. Voor vragen over gecontracteerde GGZ instellingen kunt u telefonisch met het CVZ contact opnemen, telefoonnummer 020 - 797 89 47.

4. Tot slot: aandachtspunten bij zorg aan illegale, onverzekerde patiënten

In de zorg aan illegale, onverzekerde patiënten zijn de volgende punten van belang:

- **Tolk**
Vraag de patiënt bij het eerste consult een Nederlands sprekende persoon mee te nemen of maak gebruik van de tolktelefoon (088-255 52 22). Indien gewenst, kunt u een beroep doen op een intermediair van de regionale steunorganisaties voor illegalen (zie bijlage 1).
- **Beroepsgeheim**
Informeer de patiënt expliciet over uw beroepsgeheim. Deze patiënten zien vaak af van zorg vanwege de angst dat hun persoonsgegevens worden doorgegeven aan derden.
- **Betaling**
Vraag uw patiënt pas om betaling nadat u hem/haar heeft onderzocht. Veel patiënten willen graag betalen, maar hebben weinig geld. Mocht de patiënt niet kunnen betalen, dan kunt u tot 80% van de oninbare kosten vergoed krijgen bij het CVZ.
- **Verwijzing**
Geef op het verwijsbriefje expliciet aan dat de zorg medisch noodzakelijk is en de patiënt illegaal en onverzekerd is. Indien van toepassing, kunt u aangeven dat de patiënt niet kan betalen. Het is handig als u de contactgegevens van u en de zorgverlener waarnaar u doorverwijst op het verwijsbriefje vermeldt.
- **Steun en advies**
Als u vragen heeft over gezondheidskwesties, opvangmogelijkheden, verblijfsrecht, onderwijs en andere relevante informatie kunt u terecht bij een van de landelijke informatie- en adviespunten en/of bij regionale steunpunten voor illegalen (zie bijlage1).
- **Onderzoek**
Uit onderzoek blijkt de volgende gezondheidsinformatie:
 - de gezondheidstoestand van illegale onverzekerde vreemdeling is zowel objectief als relatief ervaren slechter dan reguliere patiënten;
 - de meest voorkomende aandoeningen zijn huidaandoeningen, klachten gerelateerd aan spijsverteringsorganen en urinewegen, psychische problemen, tuberculose en geslachtsziekten;
 - vergeleken met reguliere patiënten zijn de klachten van illegale onverzekerde vreemdelingen vaak ernstiger en wordt een bezoek aan een arts uitgesteld;
 - bij tienermeisjes en vrouwen komen mishandeling, seksueel geweld, ongeplande zwangerschappen en problemen met anticonceptie en abortus vaak voor.

Wij hopen u met deze brief geïnformeerd te hebben over de huidige financieringsregeling voor onverzekerde illegale patiënten. Mocht u nog vragen hebben, neemt u dan contact op met de LHV op via nummer 030-2823723 of kijk op de website www.lhv.nl, specifieke patiëntengroepen. In de bijlage vindt u ook de contactgegevens van andere instellingen en (steun) organisaties.

Met vriendelijke groet,

Bijlage 1: Contactgegevens van relevante organisaties en instellingen:

Voor informatie over rechten, plichten en hulp van landelijke steunpunten voor onverzekerde, illegale patiënten, kunt u terecht bij:

- College voor Zorgverzekeringen (CVZ) 020-7978947, www.cvz.nl.
- Lampion, het landelijke informatie- en adviespunt over zorg aan illegalen 030-2349800 www.lampion.info (samenwerking van Pharos, LHV, NVZD, GGZ Nederland, GGD Nederland, Vluchtelingenwerk, KNCV, KNOV, NIGZ, SOAIDS, JWS en Dokters van de Wereld).
- Landelijke Huisartsen Vereniging 0302823723, www.lhv.nl.
- Dokters van de Wereld 020-4083424, www.doktersvandewereld.nl.
- Johannes Wier Stichting voor mensenrechten en gezondheidszorg 020-8407630 www.johannes-wier.nl.
- Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (stichting LOS) 030-2990222, www.stichtinglos.nl.

Voor informatie over rechten, plichten en hulp van regionale steunpunten voor onverzekerde, illegale patiënten, kunt u terecht bij:

- Rotterdams Ongedocumenteerden Steunpunt (ROS) 06-22026782 en 06-25383472, www.stichtingros.nl.
- Amsterdams Solidariteits Komitee Vluchtelingen/Steunpunt Vluchtelingen (ASKV/SV) 020-6272408, www.askv.nl.
- Wereldhuis Amsterdam 06-22821472, www.wereldhuis.org.
- Steungroep Vrouwen zonder Verblijfsvergunning (SVZV) 020-4630345, www.svzv.nl
- STIL solidariteitsorganisatie voor vluchtelingen en migranten zonder verblijfsvergunning 030-2715483, www.stil-utrecht.nl.
- Fabel van de Illegaal Leiden 071-5127619, www.defabel.nl.
- Stichting Gezondheidszorg Illegalen Leiden (GIL) 0900 0506, stichting.gil@planet.nl
- Stichting Vluchtelingen in de Knel Eindhoven, 040-2569517, www.vluchtelingenindeknel.nl.
- Stichting OKIA Den Haag 070-3641960, okia@hetnet.nl.

Kort samengevat:

- Illegale, onverzekerde patiënten hebben in Nederland recht op dezelfde huisartszorg als andere mensen.
- Deze patiënten kunnen geen ziektekostenverzekering afsluiten, omdat ze door de zorgverzekeringswet zijn uitgesloten van het recht op zorgverzekering.
- Als zij uw consult niet kunnen betalen, kunt u een vergoeding van 80% krijgen van het CVZ. Het formulier dat u hiervoor nodig heeft, vindt u op www.cvz.nl.
- Onverzekerde patiënten kunnen terecht bij bepaalde (door CVZ gecontracteerde) apotheken en ziekenhuizen die 100% van de zorg vergoed krijgen als de patiënt niet zelf kan betalen.
- U vindt de apotheken en ziekenhuizen bij u in de buurt zijn gecontracteerd op www.cvz.nl.
- Als u een patiënt verwijst, is het verstandig op het recept c.q. de verwijsbrief te vermelden dat de zorg medische noodzakelijk is en de patiënt onder de CVZ regeling valt.